

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 7460

гр. София, 28.10.2021 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 113 СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и осми октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: **ИЛИНА В. ЗЛАТАРЕВА
МИТЕВА**

като разглежда докладваното от **ИЛИНА В. ЗЛАТАРЕВА МИТЕВА**
Гражданско дело № 20211110149086 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба от ФИРМА срещу СТ. М. СТ..

Извършена е проверка по реда на чл. 140, ал. 1 ГПК, при която съдът намира, че предявените искове са редовни и допустими, при което делото следва да се насрочи за разглеждане в открито съдебно заседание.

Страните са представили писмени доказателства, които са допустими, относими и необходими за изясняване на делото от фактическа страна, поради което следва да се допусне приемането им.

Страните са направили доказателствено искане за допускане на съдебно-счетоводна експертиза, която да отговори на поставени с исковата молба и отговора към нея задачи. Съдът намира искането за основателно, доколкото със същото се цели установяване на правнорелевантни по делото факти, поради което следва да бъде уважено, като на вещото лице се укаже да работи по поставените с исковата молба задачи и по задачата, поставена в отговора на исковата молба.

Ответникът е направил искане по реда на чл. 190 ГПК, което следва да бъде уважено.

Следва да се допусне събирането на поисканите от ищеца гласни доказателства при условията на чл. 159, ал. 2 ГПК.

Ответникът прави искане за допускане на съдебно-техническа експертиза, което съдът намира за основателно, доколкото същото цели установяване на правнорелевантни

факти, поради което следва да бъде уважено.

На основание чл. 101, ал. 1 ГПК на ответника следва да се дадат указания да уточни искането си към съда във връзка с наведените твърдения за съществуването на вземанията по раздел II, т. 2.4 от отговора.

Така мотивиран и на основание чл. 140 ГПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИКАНВА страните към спогодба.

ПРИЕМА приложените към исковата молба и отговора на исковата молба документи като писмени доказателства по делото.

ДОПУСКА изслушването на съдебно-счетоводна експертиза, която, след запознаване с материалите по делото и извършване на справка в счетоводството на ищеца, а при необходимост и в счетоводството на ФИРМА, да отговори на въпросите, поставени в искова молба, уточнителната молба / на л. 194-196 от делото/ и отговора, както и поставени от съда – вещото лице, като вземе предвид действително отработените часове на длъжността по придобитата квалификация /включително и времето преди подписване на трудовия договор, за което има данни да е полаган труд за ищеца/ и действителните разходите за обучение /включително заплатени стипендии/, да даде заключение за размера на обезщетението пропорционално на неотработеното време /неспазения срок/ в рамките на законоустановените 5 години за полагане на труд при работодателя, приспадайки и евентуално установени погашения от ответника /чрез плащане или чрез т. нар. „самоучастие“/.

ОПРЕДЕЛЯ депозит за изготвяне на експертизата в размер на общо 600 лв., от които 400 лв., вносими от ищеца в едноседмичен срок от получаване на препис от наястоящото определение и 200 лв. платими от бюджета на съда.

НАЗНАЧАВА за вещо лице И.П.П., адрес: НАСЕЛЕНО МЯСТО, тел: ***.

ДОПУСКА изготвянето на съдебно-техническа експертиза, която да даде заключение по задачите, формулирани в отговора на исковата молба на ответника.

ОПРЕДЕЛЯ депозит за изготвяне на експертизата в размер на 250 лв., платими от бюджета на съда.

НАЗНАЧАВА за вещо лице Г.Й.Г. – инспектор, отдел ЛГГВС, дирекция ЛС в ФИРМА

ЗАДЪЛЖАВА на основание чл. 190 ГПК ищеца в едноседмичен срок от получаване

на определението да представи по делото и на разположение на вещото лице в заверено копие документите по т.2 от доказателствените искания, направени с отговора на исковата молба, като го предупреждава, че при неизпълнение съдът може да приложи последиците, разписани в чл. 161 ГПК.

ДОПУСКА при условията на чл. 159, ал. 2 ГПК разпита на двама свидетели при режим на довеждане от ответника за установяване на обстоятелствата, посочени в отговора на исковата молба.

УКАЗВА на основание чл. 101, ал. 3 ГПК на ответника в срок до датата на насроченото открито съдебно заседание по делото да уточни какво искане прави към съда във връзка с изложените фактически твърдения за съществуващи насрещни вземания срещу ищеца.

НАСРОЧВА открито съдебно заседание за разглеждане на делото на **16.02.2021 г., 13:50 часа**, за когато да се призоват страните и вещите лица.

На страните да се изпрати препис от настоящото определение, а на ищеца – и препис от отговора на исковата молба.

СЪСТАВЯ на основание чл. 140, ал. 3 ГПК проект за доклад, както следва:

ФИРМА е предявило искове срещу С.М. Станчев по чл.92 ЗЗД вр. с чл. 234, ал. 3, т. 2 КТ, чл.220, ал.1 КТ и чл.86, ал.1 ЗЗД за сумата от 22915,07 лева – част от уговорената неустойка (без искът да е предявен като частичен) по чл.5, т.3, вр. от договор за квалификация поради неизпълнение на задължение на ответника да работи при ищеца по придобитата квалификация в уговорения срок, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба (04.03.2021г.) до окончателното плащане за сумата от 4537,54 лева – обезщетение за неспазено предизвестие при прекратяване на трудовия договор, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба (04.03.2021г.) до окончателното плащане, както и за сумите от 6861,79 лева – обезщетение за забава в размер на законната лихва върху първата главница за периода 23.03.2018г. – 04.03.2021г. и 1377,65 лв. – обезщетение за забава в размер на законната лихва върху втората главница за периода 08.03.2018г. – 04.03.2021г.

При условията на евентуалност, ако главният иск по чл. чл.92 ЗЗД вр. с чл. 234, ал. 3, т. 2 КТ бъде отхвърлен, е предявен иск с правно основание по чл. 92 ЗЗД за сумата от 22915,07 лева – част от уговорената неустойка (без искът да е предявен като частичен) съгласно чл.8, ал.2 от трудов договор, дължима при неизпълнение на задължение на ответника да работи по придобитата квалификация при ищеца за уговорения срок, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба (04.03.2021г.) до окончателното плащане.

При условията на евентуалност, ако и евентуалният иск по чл.92 ЗЗД бъде отхвърлен е предявен искове по чл.82, ал.1 ЗЗД за сумата от 22 915,07 лева – обезщетение за

неизпълнение на поетото с договора за квалификация задължение от страна на ответника да работи при ищеца по придобитата квалификация за договорения срок, представляващо направени от ищеца разходи за обучението на ответника - проведен курс за авиомеханици, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба (04.03.2021г.) до окончателното плащане.

Ищецът твърди, че сключил с ответника договор за квалификация от 29.03.2016г. на основание чл.235 КТ, вр. чл.234 КТ, по който ответникът се задължил да вземе участие и успешно да завърши обучението си по организиран от ищеца курс за авиомеханици за нуждите на изпълнение на работата при ищеца. След завършване на обучението ответникът се задължил да работи при ищеца по придобитата квалификация "авиомеханик" за срок от 5 години и 6 месеца, считано от датата на влизане в сила на трудовия договор. За обучението на ответника ищецът платил сумата от 11734,98 лева за курс за Avionics A6. По време на обучението ищецът заплащал на ответника месечна стипендия в първоначален размер от 600 лева (бруто) впоследствие увеличен на 800 лв., като общият размер на платените стипендии за целия срок на обучението възлизал на 6400 лева. Общо за обучението на ответника ищецът платил сумата от 18 134,98 лева. След успешно завършване на обучението на основание чл.237 КТ с ответника бил сключен трудов договор, в сила от 01.01.2017г. В този договор отново била скрепена уговорката от договора за квалификация, че ответникът е длъжен да работи при ищеца по придобитата квалификация за срок от 5г. и 6 месеца. При това предвид постигнатите договорки в договора за квалификация и в трудовия договор и предвид повелителната норма на чл.234, ал.3, т.1 КТ ответникът поел задължение да работи при ищеца за срок от 5 години, считано от датата на влизане в сила на трудовия договор или до 01.01.2022г. На 08.03.2018г., преди да е изтекъл определеният петгодишен срок, ответникът едностранно без предизвестие прекратил трудовия договор. С това прекратяване ответникът не изпълнил задължението си съгласно договора за квалификация и неправомерно прекратил трудовото правоотношение преди изтичане на петгодишния срок. Отговорността за неизпълнение на задължението на ответника да работи при ищеца в договорения срок била уредена в трудовия договор - чл.8, ал.3, вр. ал.1, и тя била предвидена като неустойка в размер на 30000 лева или по преценка на ищеца в размер на всички разходи за проведени обучения и изплатени стипендии на ответника. Тази отговорност била уговорена и в договора за квалификация - чл.5.3, като неустойка съгласно трудовия договор. Ответникът дължал и обезщетение за неспазен тримесечен срок на предизвестие при прекратяване на трудовия договор в размер 4537,54 лева. Наред с това не били налице основанията, цитирани от ответника в уведомлението за едностранно прекратяване на трудовото му правоотношение с ищеца. Твърди, че вземанията му за неустойка по договора за квалификация, респ. трудовия договор и за обезщетение са станали изискуеми на 28.03.2018г., а вземането за обезщетение за неспазване срока за предизвестие – на 08.03.2018г.

В подадения в срока по чл.131 ГПК отговор на исковата молба ответникът оспорва

исковете. Възражава, че правомерно е прекратил трудовия договор на основание чл.327, ал.1, т.2 и т.3 КТ. Позовава се на следните нарушения на задълженията по трудовия договор от страна на ищеца: (1) По отношение на неправомерно възлагане на различни от договорените трудови функции – системно бил задължаван да изпълнява трудови функции, присъщи за други длъжности в компанията и несвързани с трудовата му характеристика (2) По отношение на отчитане на работното време – нямало заповед на ищеца за въвеждане на сумирано отчитане на работно време (СОРВ); нямало графици за работа за твърдения от ищеца въведен 6 – месечен период за СОРВ; ищецът работил по ежедневно променящи се графици за работа, съставяни за кратки периоди от време, поради което не можел да планува почивките си; съставянето на графици за работа за 6 – месечен период било обективно невъзможно поради динамиката на работния процес в звеното, в което работил ответникът, поради което въвеждането на СОРВ за такъв период представлявало злоупотреба с право с цел избягване от задължението да се заплаща извънреден труд ; системно ответникът бил задължаван да работи извън установеното работно време, с което фактически бил въведен ненормиран работен ден в нарушение на изискването за недопустимост на такъв режим на работа при СОРВ; неправомерно дните "компенсация", в които ответникът не работел, били отчитани като "минус 8 часа труд", вместо „нула часа труд“, при което неправомерно бил намаляван общия брой отработени часове през отчетния период; дните "компенсация“ били едностранно въведени от работодателя без съобразяване с желанията и съгласието на ответника; след приключване на отчетния период „минус часовете труд“ неправомерно били прехвърляни в следващия отчетен период; (3) По отношение на полагането, отчитането и заплащането на извънреден труд – описаният в "Наръчник на служителя" начин на отчитане на работното време противоречал на установената в трудовото законодателство процедура за сумирано изчисляване на работното време и определяне на положения от ответника труд за всеки отчетен период; не били спазвани правилата за превръщането на нощните часове в дневни; ответникът бил задължаван да полага извънреден труд при липса на законовите предпоставки за допустимост - чл.144 КТ; положеният извънреден труд не бил отчитан, съответно и не бил заплащан; неправомерно извънредният труд бил компенсиран с дни "компенсация" вместо с увеличено заплащане По отношение на осигуряване на минимални законоустановени почивки – ищецът не осигурявал минимални законоустановени почивки; (4) По отношение на начисляване и изплащане на трудовото възнаграждение - трудовото възнаграждение не било изплащано в дължимите се срокове и размери, в т.ч. допълнителното трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит; били извършвани неправомерни удръжки от трудовото възнаграждение на ответника. Твърди, че правото на работодателя да оспори законосъобразността на прекратяване на трудовия договор било погасено по давност, като по аналогия следвало да се прилага нормата на чл.358, ал.1, т.2, изр. посл. КТ. Проведеният курс за авиомеханици не водел до придобиване на квалификация, а представлявало вътрешнофирмено обучение. В договора за квалификация не била предвидена професия или специалност съгласно чл.234, ал.2, т.1 КТ. Професиите и степените на професионална квалификация в авиацията били уредени в Наредба № 27/31.03.2000г. за авиационните учебни центрове, както и начина за придобиване

на правоспособност. Проведеният курс не довел до придобиване на нова квалификация, съответно до повишаване на квалификацията на ищеца, нито до придобиване на нови знания предвид притежаваното от ищеца образование и предходен професионален опит. 5 – годишният срок за работа при ищеца започвал да тече от започване на обучението по ОJT – програма, защото това обучение се осъществявало на работното място - в хангарите на ищеца, а не в Института по въздушен транспорт. Клаузата на чл.8, ал.1 и ал.3 от трудовия договор била недействителна поради противоречие с чл.48, ал.1 от Конституцията и чл.1, ал.3 КТ, гарантиращи правото на труд и свободата при избор на професия. Клаузата на чл.8 от трудовия договор противоречала на чл.235, вр. чл.234 КТ и тя била нищожна поради противоречие със закона, липса на основание, евентуално - с невъзможен предмет. Отделно била недействителна и поради противоречие с добрите нрави поради завишения ѝ размер, съпоставен с размер на БТВ на ответника. Евентуално уговорената неустойка била и прекомерна, защото многократно надвишавала претърпените от ищеца вреди във връзка с твърдяното неизпълнение, като платените суми за обучението били нереално завишени, а освен това следвало да се приспадне и стойността на самоучастието в размер на 1000 лева. Искът за неустойка по договора за квалификация бил неоснователен, защото ответникът правомерно е прекратил трудовия договор, евентуално - договорът за квалификация е нищожен поради противоречие със закона, сключен е при липса на съгласие, при липса на основание и с невъзможен предмет. Евентуално, неизпълнението на ответника било само частично, което налагало и частично намаляване размера на неустойката. Клаузата на т.5.3 от договора за квалификация била нищожна, защото за уреждане на отговорността препращала към нищожна клауза на трудовия договор - чл.8, ал.3, противоречала на добрите нрави - предвидената в нея неустойка била прекомерна и съществено надвишавала претърпените от работодателя вреди. Допълнително следвало да се вземе предвид и че при сключване на договора за квалификация умишлено не бил упоменат размерът на неустойката. По иска за обезщетение поради договорно неизпълнение възразява, че платените стипендии не подлежат на връщане, защото представлявали средства за издръжка при редовното участие в обучението и компенсирали липсата на трудов доход, а цената на обучението при ИВТ била значително завишена. Поради правомерно прекратяване на трудовия договор на основание чл.327, ал.1, т.2 и т.3 КТ и поради изтекъл давностен срок за оспорване законосъобразността на прекратяването не се дължало обезщетение за неспазен срок за предизвестие.

Разпределение на доказателствената тежест:

В тежест на ищеца е да докаже сключване на договор за квалификация и трудов договор, уговаряне на валидни неустоечни клаузи с твърдяното съдържание и в двата договора, прекратяване на трудовия договор от страна на ответника без предизвестие преди изтичане на уговорения срок, извършване на сочените разходи за обучение на ответника, размер на брутното трудово възнаграждение на ответника.

В тежест на ответника е да докаже неизпълнение от страна на ищеца на задължения

по трудовия договор, сочени в отговора на исковата молба.

ОБЯВЯВА за безспорни и ненуждаещи се от доказване следните обстоятелства: сключване на трудов договор и договор за квалификация между страните, прекратяване на договора от страна на ответника без предизвестие преди изтичане на уговорения срок, плащането от страна на ищеца на разходи в размер на 11734,98 лева за курс за обучение, както и плащане на стипендии в размер на 6400 лева.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Съдия при Софийски районен съд: _____